

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JOZSEF.

Egyösszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

TOLLHEGYEN.

— augusztus 27.

(Egy prédikáció.) Szent István nagy királyunk ünnepnapján egy hitszónok a bécsi Kapucinus templomban nagy beszédet tartott. Ebben a beszédben tulajdonképpen nem Bécs és nem a kapucinusok, császáraink — pardon — királyaink — temetkezési helye a jelentőségteljes momentum. De véletlenül a hitszónoklat egyik reneteg súlyos mondata. „Nemcsak háborúban kell áldozatot hozni a nemzetért, de békében is.“ Ezt igazán nem tudtuk. Vagy legalább is nem gyakoroltuk. Sőt az volt a vélemény, hogy béke idejében a haza tartsen el bennünket, ahogy mi kívánjuk, aztán majd háborúban eltartjuk mi a hazát, ahogy akarjuk. Muszkavezetéssel, vagy anélkül. Istenem! milyen derék, láng-lelkű, bolond ideálista lehet az a pap, aki ilyeneket prédikál! Ámódik talán? Nem látja-e, hogy minálunk az igazságoknak a sorsa egy a puszta sivó homokjába elvesző hangéval? Mi szívesen szolgáljuk a hazát, ha szociálisták vagyunk: jó munkabérért. Ha hivatalnokok: jó fizetésért. Ha papok: jó kongruáért; ha pláne püspökök: egy kis tehermentes megyés püspöki javadalomért. De hogy ingyen?! Sőt áldozatokkal? Igy szolgálni a hazát? . . . Bizony bolond volt az a bécsi magyar pap! . . . De mégis az igazságok igazságát mondta ki.

(A Szentjobb.) A múlt hétfőn volt a Szent István napja. Az első magyar királyé, aki csaknem osztrák császárrá vedlett. De micsoda más nézőpontból szemlélte a világot! Népének kemény ársiai nyakát európai igába nyomta. Megkövetelte, hogy aki Európa földjén él, az legyen egyuttal európai ember is. Azaz az akkori világ nyelvén szólva, legyen keresztény. Ez a két fogalom akkoriban még fődte egymást. De ez a minden idők egyik legmélyebben látó „vates“-e alapjában nem a kereszténységgel törődött, — ami ugy látszik nem is hitében ragadta meg őt — hanem a magyarság fennmaradásának feltételeit tartotta szem előtt. Ez a reneteg széles szemhatáru ember a magyarság szervezését kezdte meg s a zóta tán senki sem folytatta, még lefokozott arányban sem. Az ő Szent Jobbjával (amely melleleg az ostort is kitűnően kezelte) több mint egy évezerre fogta össze szét nem hulló kötelékbe a magyarságot. Ez az óriási szer-

vező erő valóságos csoda, különösen, ha azt látjuk, hogy milyen könnyen kezd ki a magyarság erejét mai napság egy Cunard Line, egy szocialista propaganda, egy osztrák ipar és Isten tudja mi még. Magyarországon ma nem tud szervezni semmi más, mint csak a szociálisták. Egyebünk minden züllő félben van. „Ó Deucheseges zenth job Keez“ nem ütnél le hozzánk egy vastag pálcával, onnan a mennyek magasából? Megérdemelnék!

(Kirándulás Budapestre.) Ha igaz, amit a lapok mondanak, az udvar az őszszel hosszabb u. n. szélsur ra Budapestre rándul. Tartana pedig ez a szélsur mintegy hat hétig. Micsoda pazarlások fognak történni most már hat hét alatt! Mert nyilvánvaló, hogy a közel tizenkét millió koronányi civilisztát az udvar Magyarországon akarja elkölteni. Miután t. i. a magyar adófizetők zsebéből kapta. És miután az udvar Európa szerte közmondásosan gavallér ember vezetése (?) alatt áll, Sőt tulajdonképpen egy kicsit még többet is kellene elköltenie tizenkét millió koronánál . . . tetszik tudni a mult években elmaradt szélsurok fejében Ez lenne ugyanis a logika, ha lenne logika az udvaroknál. E helyeit pedig mi a valóság? . . . A valóság a, hogy akár az udvar is föltűzhetné a tulipánt. Magyarzrszágból szedi a pénzt s a szép osztrák országban költeni el. Budapestben még csak viz sincsen, amit inni lehetne; azt is Bécsből kell hozatni (persze ingyen vasuton!). Budapestben még marhahus sincsen. Persze ennél fogva azt is Bécsből kell hozatni. Egy — bocsánat — piszkos kis osztrák fürdőhelyen az udvar többet elidőzik, mint Magyarország büszke, hatalmas székvárosában. De az legalább nem magyar föld! Ettől futni kell. A magyar levegő mételyez. Minden piszkos, minden büzös, ami magyar. Csak a pénz nem. Annak nemcsak Rómában nem volt szaga, de Bécsben sincs. Pedig egy kis okosabb politika fölférne. Miért muszáj kaudiumi igákon, pofoncsapásokon és végleges elmellőzésen keresztül hajtani a magyart. Vajjon kinek áll inkább érdekében, hogy a dinasztia uralkodjon? A dinasztianak-é, amely pompás kis pénzetet és tekintélyt szerez Magyarországból; vagy az országnak, amely egy esztendőben legalább 20 pofont kap a dinasztiaól?

Radius.

A polgárok terhei.

— augusztus 27.

Nincs nap, hogy az ujságokban ne olvassánk egy-egy új mozgalomról, melynek célja a kisemberek bajain segíteni. Hol a magánhivatalnokok szervezkednek, hol a kiskereskedők, dohányárosok, stb. mozgolódnak, hogy nehéz sorsukon segítsenek. A kisemberekben felébredt az öntudat s most hatalmasan neki fogtak azoknak a bilincseknek a széjjel repesztéséhez, melyek eddig fogva tartották őket.

A panaszok és sérelmek hatalmas tömege kér meghallgatást és orvoslást. A társadalom osztályainak ideig-óráig erővel fenntartott egyensulya bomlik. Új elhelyezkedés küszöbén állunk. S ebben az új alakulásban nagy szerep fog jutni a kis existenciáknak. Hiszen ők az alapjai minden egészséges állami alakulásnak s az állam első sorban belőlük, tőlük nyeri azon anyagi eszközöket, melyek lételeének feltételei.

És ha a kisemberek nem tudják pontosan fizetni adójukat s illetményeiket, ez sietteti a válságot, mely az államra nézve súlyos következményekkel járhat.

Eddig csak a munkásság panaszai visszhangzottak. És így nagyon feltűnő jelenség, hogy újabb időben azok az osztályok, melyek eddig — úgy, ahogy — mégis megélték s meg tudták szerezni a megélhetés eszközeit, erősen panaszkodnak. A panaszok nem mutatnak nagy változatosságot. Nagyjában ugyanazok a kisemberek minden osztályánál: a hihetetlen magasságot elért házbérek, a súlyos adóteher, az általános drágaság.

A házbérek súlyos terhét mindnyájan érezzk. A fővárosban épp oly nagy a panasz, mint a vidéken. Meg van rá a remediuma is: a lakósztrájk. Csak volna már példa rá, hogy a háziur huzta volna a lakóval való páros küzdelemben a rövidebbet!

Az adóteher súlyos volta közös panaszja minden adóalanynak. Ez az állandóan visszatérő súlyos szolgáltatás megbillenti a kisember amugy sem biztos mérlegét.

Az általános drágaság — különösen az élelmiszerek drágulása — immár tetőpontját érte el. Ha tovább működik

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza**

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenhol „Roche“ eredeti csomagolást.

P. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

Sirolin

Ennél az étvágyat és a testszilnyt, megújítja a köhögést, vladáskor, éjjeli izgatást.

„Roche“

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerüzletben. — Árs üvegonalim 6.— korona.

még az archimedesi csavar, kikerülhetetlen lesz a súlyos gazdasági válság, mely jobban viseli meg az országot, mint a politika válsága. A minden uszóránál aljasabb élelmiszer-uzsora kuforrása ma számos gazdasági bajnak.

Nálunk Magyarországon, az egyik társadalmi osztály hanyatlása, pusztulása szükségképpen érezteti hatását más osztályoknál is, mert nálunk nincsen meg az osztályok teljes elkülönülése, elhatárolódása. Éppen ezért fontos, hogy a kisembereket fenyegető katasztrófának elejét vegyük.

A bajt felismerni s gyógyítani a kormány feladata. A kispolgárok existenciájának sürgős megerősítése elsőrendű kormányzati feladat kell hogy legyen.

És a baj orvoslását a lakás- és élelmi-uzsora irgalmatlan kipusztításán kell kezdeni. Elsőrendű szükségletek megszerzését biztosítsuk első sorban. Azután jöhet a többi: a mai igazságtalan adórendszer helyébe a progresszív adórendszer, az iparnak állami fejlesztése, a közterhek egyenletes és arányos elosztása. Törvények, rendeletek védjék a kispolgári társadalmat a hatalmasok és magának az államnak tulkapásai ellen. És akkor meg fognak szünni a panaszok, melyektől visszhangzik most az ország s megkezdődik az erős és egészséges fejlődés a gazdaságilag független Magyarország felé.

A politikai helyzet.

(Saját tudósítónktól.)

— augusztus 27.

Napról napra elevenebb lesz a politikai élet a fővárosban. A függetlenségi párt-ról elterjesztett választó hírek sok honatyát csaltak a fővárosba, azonkívül a miniszterek közül is többen állandóan itt tartózkodnak, — van tehát pezsgő politikai élet, akár egy

rendes parlamenti napon. Téma is van bőven. Itt van példának okáért a képviselőházi háznapyi kérdés, amely Tóth Jánosnak államtitkárrá történt kinevezésével vált aktuálissá. A leendő háznapyi személye dolgában a legelterjedtebb nézeteket vallják a honatyák.

(Ki lesz a háznapyi?)

Jelölt van már — quantum satis — három. Nevezetesen vannak, akik, Leszkay Gyulát a függetlenségi párt gazdáját óhajítják háznapynak. Főleg komolyságával, pontosságával, lelkiismeretességével agítálnak mellette s sánszei annál nagyobbak, mert köztudomás szerint Kossuth Ferencnek is ő jelöltje.

A második jelölt Putnoky Mór, szintén a függetlenségi párt tagja. Az ő hívei azzal érvelnek, hogy Putnoky európai műveltségű ember, aki négy-öt nyelvet beszél s — mondják — ilyen ember kell egy olyan állásba, ahol főképp sok idegennel kell érintkezni.

Sághy Gyulát is jelölik néhányan, különösen azért, hogy honorálják az ő rendkívüli buzgalmát és agilitását, melyet a pártban éppen az utóbbi időkben fáradságtalansággal kifejtett.

Ezek a jelöltek s az agitáció folyik nagyban, ámbar nyilvánvaló az eddigi hangulatból, hogy az urnánál Leszkay Gyula lesz a győztes.

(Dolgozó miniszteriumok)

Ennél a kérdésnél sokkal fontosabb az, hogy az összes miniszteriumokban nagyban folyik a munka. Ugy halljuk, hogy mindenfelé kodifikálnak törvényjavaslatokat, melyek az ősz és a tél folyamán kerülnek majd a Ház asztalára.

A miniszterelnök is most fáradozik a Ház munkaprogramjának az összeállításán s — mint politikai körökben hír jár — éppen ezért még e hét folyamán klopodiái, (Temes m.) birtokára utazik, hogy a szom-

szédos Herkules-füredében érintkezésbe lépessen Kossuth Ferencsel. A parlament munkarendjének megállapításán kívül, a két államférfiu arról is fog tanácskozni, hogy minő magatartást tennék a miniszterelnök. Beck báró osztrák miniszterelnökkel szemben a gazdasági kiegyezés dolgában legközelebb megindítandó tárgyalásokon.

KÖZIGAZGATÁS.

Kedvezmény a szőlősgazdáknak.

— augusztus 27.

A városi tanács a következő hirdetményt teszi közzé:

Az 1892. évi XV. t. c. 3. §-a értelmében a nyílt községekben azok a szőlősgazdák, kik szeszitalok kimérésével vagy kismértékben való elárulásával (1888. XXXV. t. c. 2. §-a) nem foglalkoznak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy saját termésü boraiktól a házi szükségletre szánt bormennyiség után italadó fejében ezentul is csak a jelenleg fennálló fogyasztási adónak megfelelő részét fizetik és pedig: I. a 6. osztályú községekben hektoliterenként bor után 6 korona 70 fillér, bormust és szőlőcefre után 5 korona 4 fillér. A hivatolt törvény 26. szakasza szerint a házfogyasztás bejelentésére következők rendeltetnek, ugymint: Azok a szőlősgazdák, akik az előbbi szakaszban jelzett kedvezményre igényt tartanak, kötelesek szeptember hó 15-ig, legkésőbb azonban, ha előbb szüretelnének, a szüret megkezdéséig ebbeli igényüket a községi előjárásnál bejelenteni. Az a kérdés, vajjon abban az esetben, ha a szüret szeptember hó 15-ike után kezdődik, a szőlősgazdák házi fogyasztásra szánt saját termésü boraiknak a kedvezményes adótétel alá vonása iránt bejelentéseiket e határidő lejáratá után is a későbbi szüret megkezdéséig jogérvényesen megtehetik-e? — mar szabályozást nyert a „Budapesti Közlöny“ 1892. évi 190. számában közzétett „Hirdetmény“ ben, melynek 2. pontja szerint az 1895. XV. t. c. végrehajtása iránti 1892. évi 51015. számú „Utasítás“ 26. §-a értelmében a szőlősgazdák említett jogigényeinek bejelentésére szeptember hó 15-ike és ha a szüret előbb kezdődne, a szüret meg-

Változatok.

XVII.

Ha forró ajkad csókolom:
Megrészeget a mámor
S bűvös csodákat álmodom
Fehér tested haváról . . .

Ha forró ajkad csókolom:
Meghal rám nézve minden,
Csak csókos üdvünk él liheg, —
Amit álomnak hittem . . .

XVIII.

Ama szük viskóban, kis tanyai házban
Oh milyen tisztaság, milyen boldogság van...

És még ezenkívül mi lakozik benne?
Egy ifju emberpár munkája, szerelme.

Nehéz, nagy a munka forró nyárközépen:
Nappal távol vannak, ki mezőn, ki réten.

De ha lassan leszáll a csillagos este:
Hazatérnek újra a tanyai csendbe.

S két fehér kezével vet az asszony egy-egy
Édes szerelmének, a férjének . . .

Az ilyen életből támad a sok nóta,
Amely drágagyöngyét cigányszívbe szórja...

Nótát mondtam én is, de a nóta után
Teszek még egy kérdést: figyelj ide leány!

Ha, amit tanultam, minden füstbe menne, —
Csak két kérges, erős, dolgos karom lenne, —

S napsütötte arcom, ami verejtékez, —
És oly gunyám, ami kopott és szegényes, —

És oly vér, oly ideg, ami nem tör lázba, —
Ellaknál e velem ebbe a kis házba?

Ahol én e pár szót gyakorolnám szépen:
„Tied vagyok édes, drága feleségem!“

(Ér-Semjén.) Szuuyogh Barna.

TARCAIRÁS KETTESBEN.

(Jelmagyarázatok: * — csók, (—) — ölelés,
... — csend, ! ! ! — nyakleves.)

A dolog így kezdődött: * * * s azzal gyors léptekkel távozni akart.

Annuska azonban megkapta a kabátja szárnyát és visszabuzta a nyitott ajtóból.
— Van egy pompás ötletem! — kiáltotta. Ha maga azért siet olyan nagyon, hogy tárcát írjon, hát azt ugyan itt is megírhatja. Kuponodjék le oda az asztal mellé s amíg a papák kialuszzák az ebéd fadaralmait, addigra elkészül a tárca. Ériette? Üljön le, majd én diktálok.

Ilyen erélyes csattanóra muszáj volt visszafordulni. Az engedelmes Béla odaku-porodott az asztal mellé, kezébe vette a tollat és rámeresztette a szeméit Annuskára:
— Hát csak diktáljon!

Annuska nem jött zavarba. Odaült az író ur mellé és (—) után diktálni kezdett:

„Az első bánat.

Kibekezdés. A délutáni nap kápráztató

fénnyel verődött vissza a szemközti kopár domb oldaláról. Pont. Különben hagyja csak az írásjeleket majd utólagosan rakjuk föl.

— Vaskuty Gábor . . . jó lesz ez a név?

Jó! de mondja csak, hogy jut eszébe éppen a Gábor név?

— Mga megint féltékenyekedik? Irja inkább tovább a tárcát.

Irom.

Vaskuty Gábor a zongora mellett ült és valami régi magyar dalt játszott, Vadalamb Jolán kedvenc nótáját:

„Ha az Isten nem egymásnak teremtet . . .“

Mért nem ír? Béla! (—) Magának könyes a szeme! Nézen csak rám! Így ni! Hajtsa ide a fejét! * * * stb.

— Mért éppen az: a dalt játszza Vaskuty Gábor?

— Ne legyen komoly . . . véletlenül éppen ez jutott eszembe. Irjon! Jolán panaszkodott, hogy nagyon bántja a szemét a szemközti domb oldaláról visszaverődő nap-sugár és odaszaladt az ablakhoz, hogy leeresse a függönyt.

— Ejnye de ismerős a kezdete!

Mintha már történt volna ilyesmi az én életemben.

— Tovább! A szobában alig lehetett kivenni az egyes tárgyakat. Gábor az „a“ molit akarta megütni és véletlenül a Jolánka kezét ütötte meg. Ekkor érezte Jolánka először, hogy milyen nagy különbség van ütés és ütés között. Mint amekkora különbség van a gutaütés és a csók között. Ez utóbbi felett meg inkább a Jolánka kezét ért ütésnek.

kezdése tüzetett ki végső határidőül. E szerint tehát a bejelentések, ha a szüret szeptember 15-ike utáni időben kezdődnek is, legkésőbb szeptember hó 15-ig okvetlenül megteendők. (1895. évi 13.450. sz. pénzügyminiszeri határozat.) Megjegyeztetik, hogy a belterületen a városban állandóan lakók részéről a bejelentések a belvárosi rendőrkapitányságnál, a szőlőskertekben és a mezőségeken kintlakók részéről pedig a mezőrendőrkapitányságnál történik leendő bortermelésük bejelentése. E bejelentésbe foglalandó egyszer-mind a bejelentő lakhelye, házátszáma, a családtagok száma és a szőlőbirtok terjedelme holdakban s a házi fogyasztásra felhasznált bor évi átlagos mennyisége hektoliterekben. Ha a kedvezményes adózásra igényt tartó szőlősgazda egész bortermését házi fogyasztásra akarja felhasználni, köteles abban az esetben, hogy ha termése öt hektolitert meg nem halad, az egész termés után a kedvezményes adót, vagy a szőlősejrek, illetőleg mustnak a bor és huszfogyasztási adó iránti törvények és szabályok 17-ik szakasza értelmében való kijelentése, vagy pedig a bortermés szokásos felvétele alkalmával a bor és huszfogyasztási törvények és szabályok 48. és 49-ik szakasza szerint azonnal lefizetni. A városi tanács.

Adótárgyalás.

— Tizedik nap. —
(Saját tudósítónktól.)

— augusztus 27.

A harmadosztályú adókievítő bizottság ma folytatta tíz nap óta tartó működését. A mai tárgyalásra több mint 100-an voltak beidézve, akiknek nagyrésze megjelent a bizottság előtt. A tégas közgyűlési termet egészen benépesítette az adókötelesek serege, mely ugyszólván teljesen iparosságból, cipészek, asztalosok, fodrászok, bádogosok tulnyomó számmal eszmadiaiból állott. Továbbá néhány szülész nő volt még beidézve.

A tárgyaláson mint kezdettől fogva — ezuttal is Megyeri Kálmán ügyvéd elnökölt, valamint a bizottság tagjai is a régiek voltak.

Az adókievítés mai eredménye a következő:

Korik István eszmadia 21 kor., Nagy Lajos eszmadia 21 kor., Hanzó Lajos fodrász 25 kor., Róth János cipész 30 kor. 80 fillér, Kenyeres György fodrász 40 korona, Varga Ferdinándné szülész nő 12 kor., Kozma Gáborné szülész nő 25 kor., Bisotka Gábor ácsmester 30 kor., Pető Ferenc ácsmester 30 kor., id. Pető György ácsmester 21 kor. ifj. Pető György ácsmester 50 kor., Máthé és Tóth bádogosok 40 kor., Molnár István eszmadia 24 kor., Szabó József eszmadia 30 kor., Tóth Józsefné szülész nő 12 kor., Tóth József vőféj 15 kor., Jóna Sándorné szülész nő 5 kor., Veszeli Antal bádogos 36 kor., Méhész József eszmadia 30 kor., Fridvalzky József fodrász 36 kor., Vizi Imre eszmadia 24 kor., Báthori Mihály eszmadia 24 kor., Szendrey Mihály eszmadia 21 kor., Ménes Gábor ácsmester 30 kor., Kincsis János fodrász 82 kor., Korda Gáborné szülész nő 12 kor., Gyarmati Mihály eszmadia 22 kor., Budnár József asztalos 36 kor., Küllös Imre eszmadia 24 kor., Szilvási Kálmán cipész 30 kor., Weisz Jakab cipész 70 kor., Csáti András ácsmester 30 kor., Temes László fodrász 24 kor., Kereszturi István bádogos 21 kor., idős Prém Ferenc eszmadia 40 kor., Heffer József cipész 21 kor., Vibirál János asztalos 40 kor., Jancsó testvérek asztalosok 70 kor., Molnár János eszmadia 50 korona, Bakocsi János eszmadia 24 kor., P. Nagy Ferenc 21 kor., Bessenyei Gyula asztalos 90 kor., Dicsnyés Gyula asztalos 36 kor., Futsz Imre fodrász 31 kor., Szoboszlai István cipész 21 kor., Kutron Miklós asztalos 22 kor., Szabó Sándor cipész 15 kor., Király Gyula eszmadia 30 kor., Sólyom Géza cipész 34 kor., Szendrei Sándor ác 21 kor., Mészáros György ác 36 kor. 76 fillér, Kiss Lajos asztalos 23 kor. 50 fillér, Bálint Imre asztalos 24 kor., Asmán Kálmán asztalos 30 korona, Kovács Gyula asztalos 50 kor., Kalászi Kálmán asztalos 75 kor., Kovács Benjáminé szülész nő 10 kor., Draveczky Mihályné szülész nő 18 kor., Gulyás Károlyné bádogos 26 kor., Glöck Lajos fodrász 15 kor., Veiner Lászlóné fodrász 25 kor., Kiss András fodrász 43 kor., Jezsik Sándor fodrász 43 kor., Kovács Kálmán cipész 24 kor., Brinczei Ferenc cipész 24 kor., Nagy József cipész 30 kor., Tóth Ferenc cipész 40 kor., Tóth Lajos eszmadia 24 kor., Székely Sándor eszmadia 21 kor., Molnár Imre, Sós Gábor, Gombos Sándor, Gulácsi Mihály, ifj. Kiss

Sándor, Kovács István, Csuzó József, Borus István, Kallós László eszmadia mesterek 24—24 korona, Kozma János eszmadia 25 kor. 70 fillér, Sz. Szabó József eszmadia 36 korona.

A város költségvetése. Debrecen sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a város házipénztárának és általa kezelt alappénztáraknak 1907. évre egybeállított költségelirányzata a város számvevői hivatalában a mai naptól kezdődő 15 napi közszemlére kiadott. Ezen körülményből a város adózóközönsége oly felhívással értesítettik, hogy ezen előirányzati munkálat a számvevői hivatalban hivatalos órák alatt megtekinthető és az elvise irányuló esetleges észrevételek irásában a közgyűlést megelőző 5 nappal a városi tanácshoz beadhatók. Debrecen, 1906. augusztus 21. A városi tanács.

Egyház és iskola.

Beiratkozások. A beiratások az iparos tanácskölésben 1906. szeptember hó 3-tól 12-dik napjáig tartanak. Fehivom a t. iparos mester urakat, hogy a jelzett napokon este 6—8 óráig ujonnan szerződött tanoncokat pontosan küldjék fel, hogy a rendes tanítás szeptember 16-án kezdetét vehesse. Ertesíteni kívánom továbbá a t. iparos mester urakat, hogy a tandíj előre levonva fizetendő a 4 korona tandíjt és az ujonnan szerződött tanoncok azon felül 50 fillér beirási díjat a jelentkezés alkalmával magukkal hozni kötelesek. Figyelmeztetem továbbá azon szegény sorsu és ujonnan szerződött tanoncokat, a kik tandíjmentességre igényt tartanak, hogy az iránti kérelmüket a tekintetes városi Tanácshoz mielőbb adják be. Debrecen, 1906. aug. hó 28-án. Dóczy Gedeon ip. tan. isk. igazgató.

A leánynevelő intézetből. A debreceni ev. ref. egyház leánynevelő intézetében az 1906—907-dik isk. évre a beírás napoként d. e. 9—12 ig. d. u. 3—5 ig. az elemi és gyakorló iskolába e hó 30. és 31. napjain teljesítendő; beírás alkalmával fizetendő tanítási díj 10 kor., iskolai szükségletekre 10 kor., nyugdíjtelmény 30 fillér.

A felsőbb leányiskolába s a tanítónők képző intézetbe beírás véget jelentkezhetni

— Mondom, hogy ismerős a történet, de halljuk csak tovább!

— Gábor mindegyre hamisabban játszott és a pedált összetévesztette Jolánka lábával. Ha megnyomják a pedált, a húr hosszabban bűgöngyöt ad, Jolánka ellenben röviden kiáltott fel: „ah!” és !!! (lásd a jelmagyarázatot!) De Istenem, micsoda különbség van !!! és !!! között! Mint amekkorra különbség van az agyonütés és a * között! Tovább bűgöngy a zongora. Már-már Jolánka se tudta, hogy melyik a pedál és melyik a láb, mikor hirtelen belépett Lina. A szemtelen egyenesen az ablakhoz ment és fölhúzta a függönyt.

— Az ám, csakugyan úgy volt... Pszt! Irja a tárcát! Gábor hirtelen a mély hangokat kezdte ütögetni, Jolánka pedig a legmagasabbakat, mivel Lina már érezt annyit a zenéhez, hogy ba négykezest játszanak, akkor legfeljebb csak egymás mellett szokás ütni.

— Szemrehányás akar ez lenni Jolánka?

— Ne csacsogjon, írja tovább a tárcát. Lina egyszerre csak fölkiáltott az ablaknál:

— Kisasszony! Kisasszony!

— No mi az?

— Eppen most erre!

Jolánka fölugrott a zongora mellől és odarohant az ablakhoz.

— Ott megy ni! Fehér szalmakalap van a fején... Jaj de fess! Kiszönt, látta? Igen, igen... Jó napot és Jolánka ó darabig abba hagyta a billigetést és savanyu arcot csinált.

— Annuska én nem irok tovább, maga csak szekirozni akar.

— Csak írjon! Ha vége jó, minden jó. Jolánka észievette Gábor elkomolyodását, visszament tehát a zongorához. Egy másik kottát tett eleibe, de Gábor nem akart tovább zongorázni, ellenben fölkielt és röviden ennyit mondott:

— Ha fölösleges vagyok... és távozni készült.

— Gábor! elment az esze? kiáltotta Jolánka eisápadva.

— Dehogy! Inkább megjött! Nem leszek tehát az utjában. Isten veled!

— Irjon, ne bámujon úgy rám! Vaskuty Gábor meghajította magát és eltávozott. Lina bezárta utána az ajtót, Jolánka pedig... (—) jaj, most már én nem tudom tovább folytatni...

Jolánka lerokkadt a penzlagra és sirt, keservesen sirt s folyton azt hajtogatta, hogy pukkadat volna meg a nevenapján az a fess szalmakalapos. Vaskuty Gábor pedig bánatában elbujdosott — a szomszéd kávéházba és átfutotta a heti lapokat. Sokáig nem látták azután egymást.

Vaskuty Gábor ugyanis csak egy félóra mulva csegetett újra Jolánkáék ajtaján. Jolánka megtörülte a szemét, feltápaszkodott a diványról és maga meot ajtót nyitni.

— Bizonyosan a tejes jön — mormogta maga elé, de a szive azt sugta, hátha Gábor tért vissza. Csakugyan Gábor tért vissza.

— Bocssáson meg nagysád — mondotta az ajtóban de itt felejtettem az egyik — kézföldet. Azzal bement a szalonba és keresgélgni kezdett. Pedig meg volt mind a két kezéje.

Mikor a zongorához ért, valami nagyot csattant!!! A Jolánka keze volt!

— Maga gyanusítani mer engem?

Maga gyanusítani mer engem? * * * maga mer engem gyanusítani? (Ide annyi csillagot kellene rajzolni, amennyi egy karácsonyi számba se térne bele.) Nagy önfeledtségükben rúntak a billentyűkre, de nem a kezükkel. Eonélfogva a zongora retentesezen diszonáns hangokat üvöltött, ellenében a lelkükben hirtelen beállott asszonciálal. Erre már a papák is felébredtek. Szerencsére csak a — diszonanciára, Beszadattak a szobába. A Lina is bejött. Ó kérdezte meg legelőbb:

— Kisasszony micsoda muzsika ez? Jolánka kezébe vette a kottát és hidegen azt mondta: Szamá, hát nem ismeri? „Az első bánat” — keringő, szerző Hatvani Ede.

Annuska elhallgatott... Béla még mintha várt volna valamit.

— Nos, hát vége?

— Persze, hogy vége. Láthatja hogy a vége jó, tehát...

Tehát minden jó. De mondja csak Annuska, nem fognak gyanakodni ha elolvassák ezt a tárcát?

— Csacsi! Hiszen azért használtunk bizonyos szavak helyett titkos jeleket, hogy meg ne értsék.

— Az ám! — mondotta Gáb... akarom mondani Béla és hálából sok, igen sok és igenhosszu * ot nyomott a Jol... akarom mondani: az Annuska ajkára. Annuska mindent (—) t és * ot kamatosztul visszaadott, mire Béla elégtelen büszkén mondogatta:

— Merje még csak mondani valaki, hogy nem honorálják eléggé a tárcáimat!

aug. 30. 31. és szeptember 1. 3. és 4. napjain. A beírással egy időben fizetendő tandíj címén a felsőbb leányiskola I.—IV. osztályában 20 kor. V. és VI. osztályban és a tanítónőképzőben 30 kor., nyugdíj illeték címen ugy a felsőbb leányiskolában, mint a tanítónőképző intézetben személyenként 7 korona iskolai szükségletekre 10 korona.

A más tanintézetekből jövők beírásokról keresztlevelüket, 12 éves korig himnizációs, 12 éves koron túl újraoltási- a tanítónőképző intézetbe lépők tisztai orvosi bizonyítványukat felmutatni kötelesek.

Értesítés. A debreceni református főgimnáziumban a beírások szeptember 1—8 napján délelőtt 9—12 óráig történnek. Szeptember 1—4 napjain csak a protestáns vallásúak, a többi napokon bármely vallású növendékek jelentkezhetnek felvételre. 9—11 óráig csak az I. osztályba, 11—12-ig bármely osztályba lehet jelentkezni. A konviktusban az ékezes szeptember 4-én kezdődik. Az iskolai év megnyitása szeptember 10-én délelőtt 9 órakor lesz a nagytemplomban. A szeptemberi vizsgálatok a következő rendben tartanak: Szeptember 1-én a VIII. osztály magánvizsgálata és felvételi és különbözeti vizsgálatok. Szeptember 3-án az I.—IV. osztály javító és pótvizsgálata. Szeptember 4-én az V.—VII. osztály javító és pótvizsgálata. Szeptember 5-én az I.—IV. osztály magánvizsgálata. Szeptember 6-án az V.—VII. osztály magánvizsgálata. Az igazgatóság.

Történelmi ereklyék.

Kossuth Lajos pipája.

A városi muzeum gyarapodása.

— augusztus 27.

Örvendtes jeleség, hogy lassankint mind több több ereklye, régiség kerül a városi muzeumba. Az eleink által használt tárgyakat, a mult idők beszédes emlékeit csak így lehet az elkalodástól, idegen kézbe jutástól megmenteni magunk és az utánaok következő nemzedékek számára. Bármilyen marán kézben, gyűjteményben nincsen olyan jó, biztos helyök ez emlékeknek, mint a nyilvános muzeumban, amely közkincsé teszi azt, ami annak előtte csak egyes ember birtokában volt.

Muzeumunk augusztus hó 16-tól, a mai napig augusztus 27-ig megint több ajándékkal gyarapodott; de vétel útján is szereztünk néhány nekünk való, néprajzi tárgyat. A városi tanács muzeumunkban rendelte őriztetni azt a szép magyaros ezüst kupakostajték pipát, melyből Kossuth Lajos kormányzó útjára pipázott, mielőtt egyedül a szivar használatára tért át. Halhatatlan emlékü hazánkra és a pipát borostyán szopókájával s selyem béléssü börtökjével együtt 1890. nov. havában bási orvosának, dr. Bassó Arnont olasz kir. ezredorvosnak ajándékozta emez eredetileg olaszul írott sorok kíséretében:

„Kegyeskedjék emlékül elfogadni ezen pipáma, utolsót, melyet e célra hasztaltam, első, mely arra szorít, hogy többé egyébhel, mint szivarral, ne füstöljék. Turin, 1890. november. Kossuth Lajos.”

A derek orvos 1892-ben a pipát felszerelésénél és a kormányzó ajánló irásával együtt szép francia levél kíséretében Debrecen városának ajándékozta volt.

Ugyazon napon, melyen a muzeum őre az eddigi a magán (titkos) levéltárban őrizett becses ereklyét átalvotta, kaptunk hazánk másik nagy fiának, Deák Ferencnek nevét hirdető emléket is. Egy bőrből való pénzes tárcát, mely a mi testvér-muzeumunkból, a főiskola gyűjteményéből került hozzánk, ahol Kaszás Ferenc veszprémi főgimnáziumi tanár helyezte volt el, Kossuth Lajos arcképe ábrázoló jelvényével együtt, amelyen 1889-ben a nagy száműzöttet Turinban meglátogató 850 magyar viselt. Most ez a jelvény is a miénk.

A városból a közelebbi mult napokban más régiségeket is kaptunk. Még pedig

Király Gyula tanácsnok és Udvarhelyi Géza tb. tanácsnok, városgazda urak egy korábbi tanácsai végzés alapján átalengedték az 1880-as évek elején, vagy talán 1879-ben felosztott ősrégi dáküzöltő-egyletnek a város 160 éves gránáriumban őrizett fejszéit és vasvillait; továbbá az 1854 vagy 1857 évi császárlátogatás, valamint az 1885 évi országos kiállítás alkalmára készült magyar stíliú löszerszámok néhány darabját; továbbá egy öreg bőr karosszék, amelybe egykor a város fő bírái ültek, amikor halálos ítéleteket hirdettek ki.

Ezeket kivül az utolsó 12 nap alatt egyesektől még a következő ajándékokat kaptuk. I. Könyveket és nyomtatványokat dr. Kardos Samu gr. Zichy Ferenc császári biztos 1849-beli hirdetésnyel. Péter Gábor az Archaeologiai Értesítő 1894—1900. évi kötetét. Szathmáry Gáborné több régi könyvet, köztük 1661-beli sárospataki latin művet. Szathmáry Gábor és Szentkirályi Józsefné is régi magyar könyveket. Utóbbi Szikszay György Kereszttyén tanítások és imádságok című könyvét, amelyet 1849-ben a harácsoló oroszok elül a föld alá rejtettek volt. Ujváry Sándor három darab régi könyvet. II. Tóth András szürszacó 1809-ből való akó és cseberméről vasrudat. III. Megeyeri László és Szabó István régi pézseket. IV. Néprajzi tárgyakat ajándékoztak Bakóczy István 1775-beli emblemás mázas kanosót, Felki Mátyás bőrszínélő szücs zzerszámokat, Forgács Eszter 2 darab régi tányért, Halasy Bálint vésett virágokkal díszített tanyai evőasztalt (lyukas széket) bográcsossal együtt, Ujváry Sándor régi nádudvari eszerép telete kerti locsolót. V. Természetrajzi gyűjteményünkbe Forgács Eszter tulipánaleksu kucmagombát. VI. Képtárunknak Gonda Bálint letétül Kalvin János régi rézkeretű arcképét. Szathmáry Gábor a hét honalapító vezér Pusztaszereen című kőrajzot.

A szives ajándékozónak ezuton is köszönetet mond a muzeum őre. Egyuttal tudatja a közönséggel, hogy szeptember 1-től fogva október 1-ig a muzeum kezelését illető ügyekben Péter Gábor vásárfelügyelő, tb. muzeumi őr fogja helyettesíteni.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

A „Szabadság”-nak írta: Faragó Jenő.

— augusztus 27.

(Pesti strófák)

II.

A női divat az idén
Oly különös, oly furcsa:
Állig begöngyöli magát
Ma Mary, Lisbeth, Julcsa.
Selyem csokrot, csipke boát
Hord mindegyik nyakába;
Képelem, milyen hüs lehet
Ez most, kánikulába!

A bluz, mely ápol s eltakar
Alóla ki se látszik;
Csak, amikor az esti szél
A sok boával játszik.
Igazi nyári bunda ez, —
Oly különös, oly furcsa:
Nyáron márt csinál divtot
A Mary, Lisbeth, Julcsa!...

Nemes Kálmán.

1832—1906.

Nevetesen halottja van Debrecen közéletének. Nemes Kálmán ügyvéd, a köztörvényhatósági bizottság tagja elhunyt. Életét érdemteljes munkásságban töltötte el halála a legőszintébb részvétet keltette mindenfelé.

Baróthi Nemes Kálmán született Nagybányán 1832-ben. Atyja kincstári bányatiszt volt s egyik testvére polgármester Nagybányán.

A megboldogultnak négy gyermeke közül egyetlen leánya dr. Irinyi Istvánné él jelenleg. Nemes Kálmánt ezeltől egy évvel kisebb hűdés érte, azóta elvonultan csendesen élt Bathányi-utcai lakásán. Hét 8 hónap óta leányánál Irinyben tartózkodott; csütörtökön központi hűdés érte s azóta nem ismert meg senkit. Ma reggel 6 órakor halt meg.

1848—49-ben szolgált mint önkéntes és sebet is kapott. — Jogász volt Kassán és Bpsten. Ügyvéd volt, majd vizsgálóbíró. Később gróf Zichy uradalmi ügyésze. Az „István gözmalom” jogtanácsosa s illetve később igazgatója volt csaknem 43 évig. Tavalay lemondott. Az Első takarékpénztárnak szintén igazgatója volt, róm. kath. egyházi ügyész is volt. — Városi virilista. Az egyházközségi bizottm. főgimn. biz. és Iskolaszék tb. örökös főgondnoka stb. stb. — Szerdán reggel behozták holttestét Debrecenbe s fél 10 órakor a vasutnál beszentelvény, a lemplomban gyászmise lesz és aztán a szentannai temetőben levő családi sírboltba helyezik örök nyugalomra. Az egyházközség részéről beszédet tartanak felette a sírnál.

— **Porosz katonatisztek Debrecenben.** Napokkal ezeltől egyik laptársunk hirt adott arról, hogy a porosz kormány a magyarországi lótenyésztségi, méntelepi viszonyok tanulmányozásának céljából egy katonai bizottságot küldött ki, amely az ország egyik legnagyobb méntelepének és lótenyésztségi helyének megtekintésére Debrecenbe is el látogat. A magasrangu katonatisztekkel álló bizottság tagjai: Damnitz herceg és Rouge tábornokok és Haupt ezredes ma este érkeztek városunkba, kíséretükben a földmivelésügyi miniszterium képviselőjében gróf Szapáry Péter miniszteri tanácsossal, Bacán tábornok országos lóállomány bizottsági elnök és Faadlalsch-el Hadad Mihály ezredes volt debreceni, most mezőhegyesi mént. nancsnokkal. Az állomáson a 7. huszárezred részéről küldöttség várta a porosz tiszteket, akik kísérelőkkel együtt egyenesen a „Bika” szállódába bajtottak. Ott gróf Zedvits huszárezredes fogadta őket, tisztikarunk még néhány tagjával. Az étteremben az est folyamán bankett volt a tiszteletükre. A bizottság tagjai csütörtökig maradnak Debrecenben, megtekintik a méntelepet, a Vilmos huszár lóállományt, az epreskerti ménest, a város istállóját és valószínűleg a Hortobágyi ménest is.

— **Thury Zoltán halála.** Thury Zoltán a legérdemesebb írók egyike hétfőn hajnalban háromnegyed háromkor egy évi betegség után tüdővészben meghalt. Thury 36 évet élt. Tizenegy évvel ezeltől nősült, elvette Márton Gizellát, négy árvája maradt két fiú és két leányka. A Budapesti Ujságírók Egyesületének elnöksége diszshelyet kért neki a fővárostól s a temetést is az egyesület rendezi s a koporsóra koszorút helyez. A halottak az entreprits még ma átvizsi lakásáról a Kerepesi uti temető halottas házába s ott diszes ravatalra helyezi. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz.

— **Katonai felülvizsgálat.** A honvéri vegyes felülvizsgáló bizottság ma Veszprém Zoltán főispán előreléte alatt 36 katonát a szolgálatból elbocsájtott, 1 apát keresetképtelennek nyilvánított, 1 katonát a honvédség póttartalékába helyezett, míg 1 sorhadbeli katonát a továbbbeizsgálásra kötelezett.

— **A katonaság és a magyar ipar.** Katonáéknak ugylátszik se egy sem fér a fejükbe, hogy a delegáció utasította a hadügyi vezetőséget a magyar iparcikkek pártolására. Csak nemrég írjuk meg, hogy a budapesti Ludovika Akadémia pályázati hirdetményében prágai sódort kíván. Most meg arról értesülünk, hogy a kassai hadapródiskolában Grácból hozatnak a nővendékeknek új ruhát. A magyar hadapródoknak mellén tehát gráci posztó osztrák takács, osztrák kereskedő munkája feszül, akárcsak ezelőtt, amikor még nem a nemzeti kormányzat égisze alatt állunk. A hadapródiskolákban ezentúl is csak prágai sonkával tömik a magyar fiu gyomrát, gráci posztóba bujtatják testét. A magyar kereskedelmet, a magyar ipart, a magyar munkát pedig nem becsülik, nem pártolják. Ugy látjuk, hogy a katonaságnál csakugyan nem vesznek tudomást az új korszak szellőjéről. Hol a hiba, ez most a kérdés. Katonákban, akik érzéketlenek minden szellő iránt, vagy az új korszakban, melynek szellője nem lengedez elég élesen.

— **Harc a legényért.** Budapestről írják: Zibrányi János szekerész közlegény tegnap 11—12 óra között Farkas Erzsébet cseléd kedvesével a ligetben sétált. Egyszerre az iparesarnok mellett négy katona vette körül a szerelmes párt és a tüzes hadfiak azt követelték, hogy Zibrányi engedje át nekik a kedvesét. Zibrányi természetesen védte a leányt, amiből verekedés támadt. Sefcsek János közlegény kardot húzott és azzal fejbe vágta Zibrányit, úgy, hogy az vértől elborítva összeesett. Ebben a pillanatban két lövés dördült el. Az egyik golyó Bamhaki Mikály szekerész őrsvezető lábába furódott. E harc zajára rendőrök siettek elő, akik a támadó katonákat elfogták és átadták az előbivott katonai őrsnek. Hogy a lövés honnan eredt, nem lehetett megállapítani. Bamhaki azt vallja, hogy ő nem vett részt a támadásban. Látta, hogy polgárok löttek. A rendőrség most nyomozza a tényállást. Zibrányit és Bamhakit a III. számú helyőrségi kórházban ápolják.

— **Revolveres támadás egy hadnagy ellen.** A csehországi Klattauból táviratozzák: Meduna Viktor lovag, az itt állomásozó 13. dragonyos-ezred hadnagya az utóbbi időben ismétetlen fenyegető leveleket kapott, am lyeknek azonban nem tulajdonított nagyobb fontosságot. Tegnap este a hadnagy meglátogatta egyik tisztársát, Erbach József gróf főhadnagyot, aki legutóbb egy lövésben megsebesült. A mikor késő este vissza akart térni a lakására, egyszerre egy álarca férfi ugrott eléje és revolverrel háromszor rálőtt. Az egyik golyó a főhadnagy sípkáját furta át, a másik kabátja zsebében akadt meg a harmadik pedig a karján megsebesítette a hadnagyot. — Meduna hadnagy kirántotta kardját és a merénylőt üldözőbe vette, de az egy mellékcán az éjszaka sötétségében eltűnt.

— **Elgazolt molnár.** Bajáról táviratozzák: Krikovszky molnármester nejével és fiával kocsin át akartak menni a vasúti átjárón, amelynek sorompója nem volt leeresztve. Amikor a kocsi az átjáró sínjére elhaladt, a Bajáról Szabadkára indult személyvonat rohogott az átjáró felé. A gépész, látva a veszélyt, jelt adott és igyekezett a vonat menetét lassítani, azonban minden igyekezete kárba veszett. A vonat a kocsit elütötte és a bennülők közül Krikovszkyt elgazolta, nejének egyik lábát tépte le a vonat és most a halállal vívódik. A fia es dőlatoosan megmenekült. A lovak a mélységbe zuhantak.

— **Kirabolt községi pénztár.** A dunaföldvári községi pénztárt, a mint nekünk táviratozzák az éjjel kirabolták. A rablók 17 ezer koronát vittek el. Rassovszky főszolgabíró Paksóról Dunaföldvárra utazott, hogy a vizsgálatot megejtse. A gyanu több tekintélyes polgárra irányul.

— **Kedélyes fogház.** A varseci kir. járásbíró fogházának ez év július 9-én. bucsuzás nélkül hátat fordított Csósz László vizsgálati fogoly, a ki lopás miatt volt elzárva. — A 21 éves kecsislegény, mielőtt megszökött volna, az őrszobából ellopta a fogházor tula ezüst óráját és láncát is magával vitte emlékül. — A varseci kir. járásbíró most országsszerte köröztetni a megszökött rabot.

— **Az emberi test értéke.** Amerikában nagy értéke van az emberi test minden részének, még a hajszálaknak is s az amerikai nem engedi el a kártérítést, ha valamely balasat folytán csak egy hajszála hull is ki. Nemrég egy hölgynek 100 dollár kártérítést ítelt meg a bíróság egy homlokfűrtért, melyet az illető egy gázrobbanás alkalmával veszített el; a kártérítést a gáz-társaság fizette. Egy gépésznek megítélt ezer dollárt a szakálláért, amelyet jókedvű barátok tréfából levágtak; az indoklás szerint a szakál a férfi díszje lévén, nagyobb értékkel bírt. Egy egy fogért az amerikai bíróságok körülbelül száz dollárt állapítanak meg, de megtörtént az is, hogy egy koresmárost három fogért ezer dollár kártérítésben marasztaltak el azért, mert egy embernek a lerészegedésig adott inni s ez hazamenet eleve, három fogát kitépte. Egy ember, a ki felebarátjának orrát levágta, — tízezer dollár kártérítést fizetett, míg egy másiknak hatezer dollárral kellett kártalanítania kocsisát, a kinek füle cimpóját a ló leharapta. Texasban egy vasut társulat egy lábért tízenkétezer dollár kártérítést fizetett Szóval, Amerikában az emberi testrészeket igen nagy értékűnek tekintik és azokért igen nagy összegű kártérítéseket állapítanak meg. Természetesen sokszor tulzása esnek, de ez nem oly nagy baj, mintha a hatóságok és bíróságok az egyesek érdekeivel keveset törődnének, mint például nálunk is, ahol nem ártana a kártérítések kérdésével behatóbban foglalkozni.

— **Véres perpatvar.** Idősb Szabó Gábor kőműves segéd igen izgága, bekéltlenkedő ember. Különösen felülkeredik benne ez a rossz tulajdonsága, ha holmi kis italozásban vesz részt. Ilyenkor belekötne az élőfába is. Tegnap este is ilyen borközi állapotban tért haza. Bende szokásához hiven veszekedésbe kezdett. Felesége és fia egy ideig csak türték az összeférhetetlenkedő családfő féktelenkedését és hova tovább utlegakben is nyilvánuló garázdálkodását, később azonban rövidebb végét fogták a dolognak és alaposan helybenhagyták ő kegyelmét, ugyanarra, hogy eszméletét veszve összerogyott. Ére aztán rettentő módon megijedtek. Fáték a következményektől. Azért tehát a fia a rendőrségre sietett, hol nagy ártatlan arccal előadta, hogy az apját ma reggel a küszöbön véres fővel, eszméletlen állapotban találta. De a rendőrség nem ült fel a mesének, hanem csakhamar kiderítette a valót. Szabó Gábort most a kórházban ápolják, míg a fia és felesége ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **Tövissek a rózsás életben.** Három feljelentést is tettek ma a rendőrségen tört szívű emberek, akiket a nagy szerelemből óriási csalódás ábrándított ki. A rózsák tövisei ezek a feljelentések. Ormós Károly Vigkedvő Mihály utca 57. sz. a. lakos panaszt emelt a vele eddig közös háztartásban élt Gratt Zsenni ellen, akit 168 korona értékű holnijának ellépésével vádolt. Ugyancsak 96 korona értékű holmija ellépésével vádolja Pozsonyi János a tőle megszökött Szegedi Klára feleségét. Szikora Bertinénest pedig Késes-utca 76. sz. a. felesége jelentette fel lopásért. Szóval a házassálatnak is megvannak a maga tövissei, amelyeknek szurása igen kellemetlen.

— **Aki még vár.** A mai sivar életben, amikor már nincsen új a nap alatt, az egyetlen új: a gyermekszoba. Ime egy kis jelenet belőle: Hármán vannak, kettő ünnepélyesen jár fel s alá a szobában. Egymás karába fogózkodnak, a kis leány a mama szekrényéről elcsent hosszú fátvállal a fején, a fiu pedig a papa feketekabátjában és cilinderjében, amely mélyen az orráig csuszik le. Ebben a pillanatban belép az anyjuk:

— Hát ti mit csináltok? — kérdezi a sétáló pártól.

— Lakodalmat játszunk; a Margit a menyasszony, én vagyok a vőlegény.

— Hát te mi vagy? — kérdi a mama a harmadiktól, aki egy öt éves kis fiu s szomorúan ki a szoba szegletében.

A kis fiu bánatosan válaszol:

— Nekem most még semmit sem szabad csinálni; én várok, amíg megszületek.

— **Kerékpár tolvaj.** Valamely folytonossági hiányban leledzett Klein Ferenc perces-utcai lakosnak a biciklijé. Azért tehát éppen jó időben állított be hozzá ma reggel Szoboszlai Károly a Weiszberger Mihály műszerész cég tanonca azzal a kijelentéssel, hogy most elviszi a biciklit javítani Klein Ferenc erre gyanútlanul átadta neki a gépet, a fickó azonban a helyett, hogy gazdájához vitte volna elkarikázott vele az ismeretlenség homályába. Ott azonban aligha maradhat huzamosabb ideig, mert a rendőrség erőlyesen keresi.

— **Ékezerlopás** Érzékenyen megkárosította ismeretlen tettes Gyarmati János kútea 42. szám alatti lakost. Tegnap ugyanis Gyarmati elment hazulról és fetsdékenységből nyitva hagyta lakásának ajtaját. Távoli létében aztán behatolt a szobába valaműgyűrt tolvajt és ellopta három értékes aranygyűrűjét. Feljelentése folytán a rendőrség keresi a tettest.

x **LETZTER JOZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-náz. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatban.

x **Felvétetik.** Fizetési varró- és tanuló leányok esetleg teljes ellátásra is felvétetnek. Hatvan-utca 15. sz. a.

x **Orvosi tekintélyek** előszerzetettel rendelik esuz és köszvényes betegek részére a híres király balzsamot, mert ez érdemeiben páratlan, már nehányezzeri bedörzsölés teljes gyógyulást időz elő. Ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél. — Debrecen Kossuth-utca „Arany egyszarvu“ gyógyszerert 107—x 51.

x Az Arany Bika kávéházban minden este olgányzene.

A Zsedényi-Formanek-affér.

(Miért maradt el a párbaj?)

(Saját tudósítónktól.)

— augusztus 27.

Megirtuk már, hogy a nagy feltűnést keltett Zsedényi Formanek afférban az a szenzációs fordulat állott be, hogy a péntek délelőttre kitűzött párbajon Formanek nem jelent meg. E távolmaradás oka sokféle találgatásra adott okot. Általánosan beszélték, hogy a párbaj felső parancsra maradt el, a miben a sajtó terrorizálását látták.

A párbaj elmaradásának okáról beavatót katonai körökből a következő hiteles értesülés sivarogott ki:

— Pénteken reggel 9 órakor a honvédterületi parancsnokságnál megjelent egy Cselényi Károly nevű, magát hírlapírónak mondó egyén és elmesélte, hogy Zsedényi Aladárra roppant sok diffamáló dolgot tud és nem engedheti meg, hogy veie katonatisztek megverekedjenek. A honvédterületi parancsnokság részéről ekkor egy százados megkérdezte Cselényitől:

— Jegyzőkönyvben is megerősítené a dolgokat?

— Igen — felelte Cselényi — sőt minden vádatam bizonyítani is fogom.

Erre azonnal értesítették a Ludovika Akadémiában megjelent és a párbajhoz készenülő Formaneket és segédeit azzal az utasítással, hogy a párbajt nem szabad megtartani. El kell halasztani a párbajt, mert a katonai hatóság vizsgálatot indít a Cselényi által felhozott vádakra vonatkozólag. E vádak oda kulminálnak, hogy Zsedényinek nagyon sok piszkos ügye van, fel volt és jelenleg fel van függetve tiszti állásától stb. A telefonon értesített segédeknek kötelességévé tétetett, hogy azt haladéktalanul tudtára adják Zsedényi segédeknek.

Hogy hogyan terjedt el az a hír, hogy a párbaj felsőbb parancsra maradt el, arról magánforrásból a következő értesítést kaptuk:

Langerer századosnak telefonon adták tudtára a dolgot, Langerer erre tette a fentebb említett kijelentést, hogy a párbajt el kell halasztania felsőbb rendekre. Aztán behívta a segédek egy mellék helyiségbe és itten elmondta, hogy miért kell elhalasztania a párbajt. A segédek ekkor megállapodtak, hogy mindaddig, amíg a katonai hatóság által megindította vizsgálat be nem fejeződik, addig titokban tartják a dolgot. Zsedényit haza küldték József-körut 58. sz. alatt levő lakására, a hol később megjelent Légrády Imre dr is és elmondott neki mindent. Zsedényi a Cselényi által felhozottakat tagadja.

A vizsgálat befejeztéig elhalasztották azon bizonyos ügy tárgyalását is, melyet ugyanazon cikkből kifolyólag a budapesti első honvéd gyalogezred egész tisztikara indított Zsedényi ellen. A tisztikar részben Yull Alfréd honvédtuszárnagy és Gyömrői Félix honvéd huszárszázados képviselik a tisztikart.

Ami a följelentőt, Cselényit illeti, az igazság kedvéért meg kell jegyeznünk egyet-mást multjáról. Cselényit Czifinger Károlynak hívták. Valamikor díjak volt a rend őrségénél, majd egy estláp munkatársa lett, a honnan mindenféle szabálytalanságokért kitétek a szűret. Ekkor Czákó Károly iett belőle. E néven is hamarosan hírhedt lett, egyszer öngyilkossági kísérletet is követett el, majd később fevette a Cselényi Károly nevet. Egy kauciószédelgési pörben vádlott is volt és a törvényszék hat hónapi börtönrre ítélte.

Zsedényi Aladár egyik segédje, Hoffmann Ottó országgyűlési képviselő ma így nyilatkozott a párbaj elhalasztásáról:

— Az a jegyzőkönyv, amelyet az ezredparancsnokság Cselényi följelentéséről fölvevett, oly természetű vádak tartalmazott, amelyek mindkét fél segédeknek föltétlen kötelességévé tették, hogy azok alaposan megvizsgáltsanak, amiért a mérkőzést természetesen el kellett halasztani. A vádaskodó kitérői akkor sem nekünk nem volt tudomásunk, sen az ellenfél segédeknek. Beesületbírság elő nem fog az ügy kerülni, mert a segédek már eddig is meggyőződtek a Zsedényi ellen fölhozott vádak hamis voltáról. A párbajt ennél fogva valószínűleg a közel napokban fogják a már ismert súlyos föltételek mellett megvívni, ugyanekkor újra kezdődik Zsedényi másik két afférjében a tárgyalás.

TAVIRATOK.

Forrongó Oroszország.

Pétervár, aug. 27. Stolipin miniszterelnök ellen bombamerénylet követők halotainak száma 40, sebesülteké 30. Valamennyi merénylő és súlyosan megsebesült. Stolipin miniszterelnök súlyos agyrázkódást kapott, leánya olyan veszélyes sérüléseket szenvedett, hogy menthetetlen.

Pétervár, aug. 27. Vonjanszky hadtestparancsnok helyettes fő kormány-

zót, amikor ma délután kikocsizott ismeretlen tettes revolverre megölte. A városban óriási az izgalom. Hír szerint legközelebbi napokban kihirdetik dikaturát.

A Stolipin elleni merénylet.

Szent Pétervár, aug. 27. A börtönkórházban őrzött, a miniszterelnök ellen elkövetett merénylet alkalmával megsebesültek között egy rendőr is van. Az orvosi konzilium kimondotta, hogy Stolipin leányának amputációja egyelőre nem szükséges.

Kecskeméti rablógyilkosság.

Kecskemét, aug. 27. Kunszentmiklóson Kalmár János jó módú földbirtokost ismeretlen tettesek agyonlőtték Holttestét a kukoricában elrejtették, ahol rátaláltak. A csendőrség erélyesen nyomozza a gyilkosokat. A Kecskeméti vizsgálóbíró távirati értesítésre, törvényszéki orvosokkal kiszállt Kunszentmiklóásra.

Egy család tragédiája.

Temesvár, augusztus 27. Heidenfelder Mátyás jó módú nagykereskedő fegyvertisztogató, miközben a puská véletlenül elszült és a golyó halálra sebezte a szobában levő feleségét. A szerencsétlenséget megtudván fiatal leánya, anyja utáni fájdalmában öngyilkossági kísérletet követett el. Oilóval felvágta ereit.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, augusztus 27.

Buzakinálát mérsékelt, vételkedv mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 20 000 méter mázsa került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonanemek közül zab szilárdabb, rozs forgalom nélkül, árpa változatlan Tengeri 10 fillérel olcsóbb.

Idő: változó.

Buza októberre	14.28—30.
Buza áprilisra	14.88—90.
Rozs októberre	12.16—18.
Rozs áprilisra	12.58—60.
Zab októberre	13.06—08.
Zab áprilisra	13.32—34.
Tengeri augusztusra	11.62—64.
Tengeri szeptemberre	11.64—66.
Tengeri 1907 májusra	10.22—24.
Rapce augusztusra	—

Regényesarnok.

Margit, meg az a másik.

— Irta: Vidovich Ernő. —

(Folytatás.)

Egy hónappal a sorsra fordulása után levelet kapott Salamontól:

— Kedves Gábor!

Magyar hírlapokból olvastam nagy sikered s azok lelkesedve írtak rólad. Leközlötték a szindaratód, elolvastam s nem lettem benne azt a fényes tehetséget, azt a fényes tehetséget, azt a ragyogó költői elmét akit ma egész Páris ünnepel.

Ne hidd ezt irigységnek, ha valaki örül sikerednek, az én vagyok, de különben is, te bizonyára elfeledtél mindent, ami a házadra emlékeztet s csak jót mosolyogsz leveleimen. Miért is bántana az a kritika, mit az elfeledt, régi jóbarát ir?

Hullanak-e már az áurándjaid virágai, vagy teljes még a koszoru. Emlékszel még

arra az utra, amelyen távoztál a házából s a melyen többé nincs visszatérés?

Eddig tartott a levél s Rápolthy érezte, hogy Salamonnak igaza van. Az a szindarab kezdő próbálkozás volt, elhamarkodott munka s ezért meg akarta mutatni, hogy tud nagyot, hatalmasat alkotni. Ertette a levél hangját, más keserűség volt abban. Tudta jól, hogy Salamon régóta szerelmes Margitba. Azt a cinikus, elkéseregett hangot, amelyen beszélt, ha Margitról volt szó, könnyen megmagyarázhatta reménytelen helyzetéből. Belenyugodott abba, hogy Margit Rápolthyt szereti s egész lelkét keserűséggel tölti el az a tudat, hogy Gábor megcsalja Margitot.

Előbb válaszolni akart, meg akarta őszintén írni, mi történt azóta vele, de mit érne vele? A Margit közelsége nagyobb bűverő minden szépen hangzó levélnél.

Regénybe önti tehát a válaszát s annak tárgya újra az élete lesz. Olyan haladatos szerep is az élet, kétszer háromszor írhatja ugyanazt s nem veszi észre senki.

Az „Elárvult lelkek“, ez volt a címe a regénynek, lassan haladt. Rápolthy máskor gyorsan dolgozott, de most vigyázva írt, kétszer előlről kezdte az egészet, amíg jónak találta.

Ezalatt alig látta Laurát. Néha fel akarta keresni a konzervatorium előtt, de mindig másnapra halasztotta. Egész nap dolgozott s majd ha készen lesz, felolvassa Laurának.

XV.

Egy délután, amint dolgozott, eszengetek az ajtón. Maga nyitott ajtót s Laura állt előtte. Könyű tavaszi ruhát viselt, fehér szalmakalapot, arcán mondhatatlan báj honolt.

— Elfelejtett, ugy-e — szölt halkán. — De én nem akarom, hogy hűtlestül e hagyjon, eljöttem magához, pedig tudom, hogy nem szabad.

Rápolthy bevezette. Kíváncsian járta körül az egész lakást s nagyon tetszett minden. Leült egy pamlagra s Gábort maga mellé ültette. A nyakát átölelte s fejét a vállára hajította.

(Folytatása köv.)

Szerkesztői-posta.

6. Nem lehet.

Lajos. Ön a t panaszolja, hogy a neje szemére hányja a szegénységét és rolyton — de még idegek fülehallatára is — azt kiáltozza, hogy őt a pénzért vette el. Ez bizony csunyaság öngyilkosától és mivel durva lélekre vall, kigyógyítani is bajosan fogjuk ebből a rut hibából. Végja neki vissza a legközelebbi alkalommal — nem ugyan a hozományát, hanem e szavakat:

— Ha csakugyan azt hiszed magadról, hogy nem volt egyetlenegy oly vonzó tulajdonságod, a melyért elvehettek volna, akkor más is csak a pénzért vehettek volna el!

A lecke kissé erős lesz, de meg is érdemli.

Vidovich Ernő és Szabó István urak címére levelek érkeztek hozzánk.

Legjobb szabásu

glace, svéd és szarvasbőr

keztük

Schön Sándor

keztük, kötszer és orvosi műszertárban

DEBRECEN,

Piac-u. 12. (Stenczinger-ház.)

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET-labdacsok.)

pirulák hasonló készítményeknél minden tekintetben fejlebb becsülendők; mentek minden ártalmas anyagtól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménnyel használtatván, gyöngéden hashajtók, vér tisztítók; egy gyógyszerem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint a pirulák.

székszorulás

legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külkejük végett még gyermekek is szívesen veszik be. 15 darabot tartalmazó doboz 30 fillér, egy tekercs mely 120 darabot tartalmaz, csak 2 sor. 45 fill. A pénz előleges beküldése mellett egy tekercs bérmentve szállítatik.

Vás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük hátróztan Neustein Fülöp hashajtó-labdacsait. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényszékiileg védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

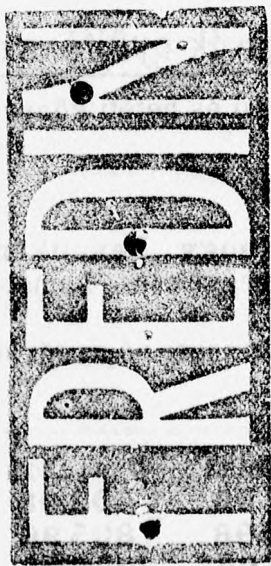
Neustein Fülöp „Szent Lipót”-hoz címzett gyógyszerára Bécs, I., Plankeng 6. **Kapható:** Debrecen: Balázs Ödön. Füleki Pál, Mihalovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tóth B. gyógyszerész uraknál.

Öreg és ifju férfiaknak

ajánlatik az újabb és bővített kiadásban megjelenő mű: Dr. Müller egészségügyi tanácsosnak a **megzavart ideg- és setuális rendszer** felől és annak gyökeres gyógyításáról írott könyve anulság céljából. Szabad küldés borítékban 1 kor 20 fill, értékű bélyeg ellenében.

Curt Röber, Braunschweig.

Csak Selle és Kary

legjobb

tisztító-szerét

vásároljuk minden finom lávelire.

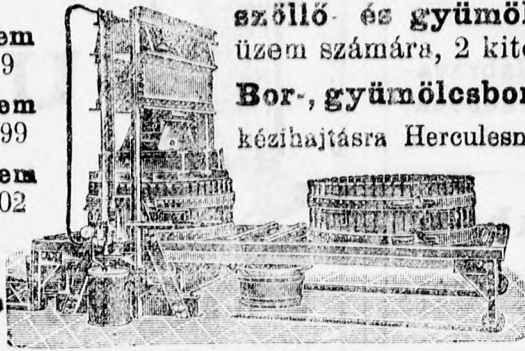
Sárga és Fekete.

Kiváltképen ajánlatos, Boxcalf, Oskaria, Chevreaux és Lakk-lávelikre.

Bécs, XIII.

HYDRAULIKUS SAJTÓK

Arany érem
Szeged 1899
Arany érem
Budapest 1899
Arany érem
Pozsony 1902

hydraulikus sajtóért.

szőlő- és gyümölcsmust sajtolásra a nagy üzem számára, 2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat kézihajtásra Herculesnyomerő szerkezettel fa- vagy vas tányérral. — Gyümölcs- és

szőlő-őrleket, bogyzógépeket,

Gyümölcs aszaló készülékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben.

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, III.

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Megrendelések idejekorán kéretnek.

Budapesten

Az egyetlen

Független

Ellenzéki

nagy napilap:

„AZ UJSAG”

Előfizetési ára:

Egész évre: 28 k.
Félévre: 14 „
Negyedévre: 7 „
Egy hónapra: 2 k. 40 f.

Gyönyörű **ALBUM**-ajándék karácsonyra **AZ UJSAG** minden előfizetőjének kivétel nélkül!

Megrendelési cím: **„AZ UJSAG”** kiadóhivatala, Budapest, VII., Kerepesi-ut 54.

A legjobb arc-
szépítő szer a

SERAIL-ARCZKENOCS,

mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan. } Kétféle toillet szappanok a kenőcs használatához.
Epe-szappan. }
Serail-crème. napelti használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arczpor három szíjben, fehér, rózsza és krém. 1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Josa és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerertárában Aradon Szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerertárban

Egy tégely ára
1 kor. 4 fillér.

Egy kis tégely
ára 70 fillér.

Az iskolai év kezdete alkalmából ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szives figyelmébe ;

Fiu és Férfi ingek, lábravalók, harisnyák, nyakkendők, paplanok, madráczok és flanell takarók

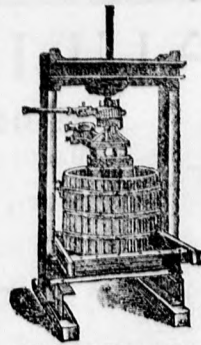
nagy választékban.

Feltűnő olcsó szabott árakhoz.

SZABÓ LAJOS FIAI

Vászon, Divat és Szőnyegáruház
DEBRECZEN, ROZSA UTCZA.

432-x-4

Ursus

a legtökéletesebb **szabadalmazott** borsajtó, felsőnyomással három ártétel. **Vasgerendaszerkezet**, legmagasabb nyomó képesség, a tőkőly egy darabban leemelhető; a mint vasrészekkel nem érintkezik ezáltal a bor megfeketedése kizárva. — Könnyű kezelés kevés munkaerővel,

Honl gyártmány, szőlőszeti, borászati és pincészeti cikkekről, valamint, vadászfegyverekről és vadászati felszerelésekről képes árlap ingyen és bérmentve. — Lőpor árusítás. 416.x 4.

Tóth Gyula vas nagykereskedő Debrecen.

Lähne féle tan- és nevelő intézet
SOPRON.

Elemi iskolával, 8 osztályu nyilvános főgimnáziummal, érettségi vizsgálati joggal és realiskolával

Felvesz fiugyermekeket 6 éves koruktól fogva. Egyéni tanítás és nevelés. Lelkiismeretes és szigoru felügyeles. Növendékek rendre és önálló munkát-ságra szoktattanak.

Prospektussal és mindennemű felvilágosítással készségesen szolgál

az igazgatóság.

Kitünő
méz édes csemege
szőlőt

ajánl 5 kg-os kosarakban 1 frt. 10 kr. kilója 24 kr.

Paczelt János

mag és virág kereskedő

Debrecen.

A perselyek az Iparbank kirakataiban láthatók.

A Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank

a takerékosságot elősegítendő

mindenkinek, ki betevőink sorába lépni hajlandó,

egy acélból készült, csinos

Takarék-gyűjtő szekrényeket

ad kölcsön, ha első betétként 5 koronát fizet be, mely összeg a betevő tulajdonát képezi és betéti könyvet kap róla és kamatozik.

A takarék-gyűjtő szekrényeket

zárva kézbesítjük feleinknek és csak egyedül mi nyithatjuk ki; szükséges tehát, **hogy havonként legalább egyszer elhozzák** azt hozzánk, hogy az összegyűlt legkisebb összegeket is átvegyük és kamatoztatás véget a betétkönyvbe bejegyezhessek.

Ha csak **20 fillért** becsusztat naponta a perselybe, csodálkozni fog, hogy mily összegre nő az rövid **5 év** alatt is
Tájékoztatóul szolgáljon a következő táblázat:

	Tőke	Kamat	Összesen
20 fillér naponként 5 év alatt növekedik	365.—	37.98	402.08
40 " " " " "	730.—	75.96	805.96
60 " " " " "	1095.—	113.94	1208.94
80 " " " " "	1460.—	151.92	1611.92
1 kor. " " " "	1825.—	189.90	2014.90
2 " " " " "	3650.—	370.80	4029.80

Kérjen tehát ily

Takarék-perselyt

a Debreceni Ipar- és Kereskedelmi Banktól.